

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00129/2021-01/5

Датум: 19. јул 2021. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 36. став 6. и 7. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), Савет Комисије за контролу државне помоћи на 78. седници, одржаној 19. јула 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује на основу Јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категоријама:

- Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних дебитанских играних филмова;
- Суфинансирање производње студентских завршних филмова;
- Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова;
- Суфинансирање производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм);
- Суфинансирање производње домаћих краткометражних анимираних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих експерименталних филмова и видео арта;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова;
- Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова; и
- Суфинансирање производње мањинских копродукција.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III ОБУСТАВЉА СЕ поступак у делу који се односи на доделу средстава на основу Јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категоријама:

- Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија; и
- Преддигитализација и дигитализација биоскопа.

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Комисија за контролу државне помоћи је, на 64. седници одржаној дана 28. априла 2021. године, у складу са чланом 36. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) покренула претходни поступак Закључком број: 401-00-00129/2021-01/1 (у даљем тексту: Закључак) у вези са средствима које је Филмски центар Србије доделио на основу конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији расписаних закључно са 28. априлом 2021. године. Наведеним закључком Комисија је наложила Филмском центру Србије да достави План и програм Филмског центра Србије за 2021. годину, са изменама и допунама, Одлуку Управног одбора Филмског центра Србије о усвајању календара јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину, као и конкурсе за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину, расписане закључно са 28. априлом 2021. године.

Поступајући у складу са наведеним закључком, Филмски центар Србије је дана 18. маја 2021. године дописом број: 40-197/2021-07 од дана 14. маја 2021. године Комисији доставио тражену документацију. Путем електронске поште, дана 16. јуна 2021. године и 22. јуна 2021. године, Филмски центар Србије је доставио одлуке Управног одбора Филмског центра Србије о избору пројеката по конкурсима Филмског центра Србије који су расписани закључно са 10. мартом 2021. године.

1. Предмет оцене државне помоћи

Предмет претходног поступка су критеријуми за доделу средстава на основу Јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину¹ (у даљем тексту : Јавни конкурси).

¹ Јавни конкурси за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категоријама: Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом, Суфинансирање производње домаћих дугометражних дебитанских играних филмова, Суфинансирање производње студентских завршних филмова, Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова, Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова, Суфинансирање производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм), Суфинансирање производње домаћих краткометражних анимираних филмова, Суфинансирање производње домаћих експерименталних филмова и видео арта, Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова, Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова, Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова и Суфинансирање производње мањинских копродукција.

Комисија је на основу достављене документације, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

1.1. Опис Јавних конкурса

Комисија је појединачно анализирала услове на основу којих се средства додељују путем Јавних конкурса, узимајући у обзир податке наведене у одлукама Управног одбора Филмског центра Србије о избору пројеката по конкурсима Филмског центра Србије, а пратећи динамику предвиђену Календаром јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији.

1.1.1. Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом, предвиђено је да се под националном темом подразумева пројекат који обрађује догађај од националног историјског значаја, који се бави животом или делом особа значајних за националну историју или пројекат који на инвентиван и креативан начин третира тему из националне актуелне стварности с циљем очувања националног културног идентитета.

Наведени конкурс је расписан 10. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом, број: УО 03-1222 од дана 25. маја 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 84.000.000,00 динара.

Анализом наведене одлуке установљено је да је конкурсна комисија предложила пројекте који у довољној мери задовољавају критеријуме за избор пројеката који су дефинисани Законом о кинематографији („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 2/12 и 46/14) и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 105/16 и 112/17).

1.1.2. Суфинансирање производње домаћих дугометражних дебитанских играних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних дебитантских играних филмова, предвиђено је да се под дебитантским филмом подразумева редитељев први снимљени дугометражни играни филм који није сегмент омнибуса, студентски или студентски завршни филм. Поред наведеног предвиђено је да

пројекти у чијој производњи учествују два или више редитеља од којих један од њих није дебитант немају право учествовања на конкурс.

Наведени конкурс је расписан 10. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних дебитантских играних филмова, број: УО 03-1217 од дана 25. маја 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 60.000.000,00 динара.

1.1.3. Суфинансирање производње студентских завршних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње студентских завршних филмова, предвиђено је да се под Студентским завршним филм подразумева дипломски или мастер филм студента редовних или мастер студија.

Наведени конкурс је расписан 10. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње студентских завршних филмова, број: УО 03-1218 од дана 25. маја 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 8.000.000,00 динара.

1.1.4. Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији : Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова је расписан 17. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: : Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова, број: УО 03-1219 од дана 25. маја 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 14.000.000,00 динара.

Наведеним конкурсом предвиђено је да се новчана средства могу користити за покривање трошкова у фази развоја пројекта и то: откуп права, унапређивање сценарија, истраживање и обилазак локација, трошкови кастинга, трошкови пробних снимања, трошкови прегледа и откупа архивског материјала, трошкови путовања и акредитација, израда пројекта, промо материјала, тизера, поштански трошкови, трошкови превода сценарија и пројекта, трошкови чланова екипе (неопходних у овој фази), трошкови осигурања, адвокатске и рачуноводствене услуге.

1.1.5. Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних

филмова предвиђено је да се под дугометражним играним филмом подразумева играни филм у трајању од најмање 60 минута.

Наведени конкурс је расписан 17. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова, број: УО 03-1331 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 143.000.000,00 динара.

1.1.6. Суфинансирање производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм)

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији : Суфинансирање производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм) је расписан 17. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм), број: УО 03-1330 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 60.000.000,00 динара.

1.1.7. Суфинансирање производње домаћих краткометражних анимираних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних анимираних филмова, предвиђено је да се под краткометражним анимираним филмовима подразумевају анимирани филмови у трајању до 30 минута.

Наведени конкурс је расписан 24. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних анимираних филмова, број: УО 03-1220 од дана 25. маја 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 12.000.000,00 динара.

1.1.8. Суфинансирање производње домаћих експерименталних филмова и видео арта

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији : Суфинансирање производње домаћих експерименталних филмова и видео арта је расписан 24. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих експерименталних филмова и видео арта, број: УО 03-1221 од дана 25. маја 2021. године утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 8.000.000,00 динара.

1.1.9. Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији : Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија је расписан 24. фебруара 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија, број: УО 03-1324 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 3.000.000,00 динара.

Наведеним конкурсом је предвиђено да право учешћа на конкурсима имају искључиво физичка лица, држављани Републике Србије (у даљем тексту: Сценаристи). Од важности за Комисију је чињеница да је конкурсом превиђено да право на учешћа немају Сценаристи који аплицирају на конкурс са сценаријом за наручени филм, сценаријом за наставни филм, сценаријом за филм намењен маркетингу и реклами, као и сценаријом за филм са порнографским садржајем, садржајем којим се заговара или подстиче дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њиховог припадања или неприпадања некој раси, вери, нацији, етничкој групи, полу, сексуалној опредељености или неком другом личном својству.

1.1.10. Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова, предвиђено је да се под дугометражним документарним филмовима подразумевају документарни филмови у трајању од најмање 50 минута.

Наведени конкурс је расписан 3. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова, број: УО 03-1326 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 27.500.000,00 динара.

1.1.11. Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, предвиђено је да се под краткометражним играним филмовима подразумева играни филм који траје краће од 30 минута.

Наведени конкурс је расписан 3. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: : Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, број: УО 03-1325 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 6.000.000,00 динара.

1.1.12. Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова, предвиђено је да се под краткометражним документарним филмовима подразумева документарни филмови у трајању до 50 минута.

Наведени конкурс је расписан 3. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: : Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, број: УО 03-1327 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 5.500.000,00 динара.

1.1.13. Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова је расписан 10. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова, број: УО 03-1328 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 7.000.000,00 динара.

Наведеним конкурсом је предвиђено да се новчана средства могу користити за покривање трошкова у фази развоја пројекта и то: откуп права, унапређење сценарија, трошкови пробних анимација, развоја карактера, разраде ликова, сценографије и других визуелних материјала у зависности од технике филма, трошкови путовања и промоције пројекта (трошкови аплицирања и котизација на маркетима, пичинга, веб страница, тест анимације или трејлера, превода материјала).

1.1.14. Преддигитализација и дигитализација биоскопа

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Преддигитализација и дигитализација биоскопа, предвиђено је да циљеви конкурса обухватају стварање материјално-техничких услова за дигитализацију биоскопа, односно, свих неопходних припрема за уградњу Digital Cinema пројекционе опреме.

Наведени конкурс је расписан 10. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Преддигитализација и дигитализација биоскопа, број: УО 03-1329 од дана 8. јуна 2021. године, утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 35.380.000,00 динара.

1.1.15. Суфинансирање производње мањинских копродукција

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији : Суфинансирање производње мањинских копродукција је расписан 10. марта 2021. године, а увидом у Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње мањинских копродукција, број: УО 03-1418 од дана 18. јуна 2021. године утврђено је да се додељују средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара.

Анализом ове одлуке установљено је да у истој наведено да ће се новчана средства додељивати у складу са чл. 95-97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14) по правилима за државну помоћ мале вредности (де минимис државна помоћ) у циљу стварање материјално-техничких услова за дигитализацију, односно, свих неопходних припрема за уградњу Digital Cinema пројекционе опреме и дигитализацију тамо где су постигнути сви материјално технички услови за дигитализацију.

1.2. Заједничке одредбе

Основ за расписивање Јавних конкурса предвиђен је чланом 18. Закона о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе.

Јавним конкурсима је као један од услова предвиђено да пословни рачуни правних лица или предузетника који учествују на конкурсису нису били у блокади у периоду од дана подношења пријаве на конкурс до дана доношења одлуке Управног одбора о избору добитника средстава по конкурсису. Поред наведеног, Јавним конкурсима је предвиђено да приликом пријаве на конкурс заинтересовани учесник мора достави извод са интернет странице Народне банке Србије на којем се види да продуцент није у блокади. Средства добијена по основу конкурса се уплаћују на посебне рачуна отворене код Управе за трезор, с тим да се за све конкурсне категорије, осим за дугометражни филм, уплаћују укупни износи. Финансирање дугометражног филма подразумева вишегодишње планирање средстава.

Комисија је увидом у прилоге јавних конкурса доступних на интернет страници Филмског центра Србије, утврдила да су заинтересовани учесници на конкурсису, уз документацију наведену Јавним конкурсима², дужни да доставе изјаву да конкуришу за домаће кинематографско дело. Наиме, у оквиру изјаве домаће кинематографско дело је дефинисано, у складу са чланом 4. Закона о кинематографији, као кинематографско дело

² Учесници конкурса дужни су да уз конкурсису пријаву доставе конкурсису документацију која се разликује у зависности од циља конкурса и у њу се између осталог убраја: синопсис, завршна верзија сценарија; редитељска експликација; биографију редитеља са досадашњим радовима на активним линковима; биографија сценаристе; профил продуцентске куће и биографију продуцента; продуцентску експликацију; листу ауторске екипе филма са писаним изјавима сваког члана екипе који је наведен у листи да ће учествовати у производњи филма; листу глумачке и техничке екипе филма; визуелне референце, доказ о регулисаним ауторским правима – копију уговора са сценаристом и редитељем; релевантне доказе о начину финансирања пројекта - искључиво на српском језику; временски план реализације; буџет филма (деталан предрачун филма); дистрибутерски и маркетиншки план и тд.

које је произвео домаћи продуцент, и које испуњава најмање три од следећих услова: да је дело снимљено на српском језику или на језику припадника националних мањина у Републици Србији, да су већина чланова ауторске екипе (редитељ, сценариста, композитор, директор фотографије, драматург и монтажер) држављани Републике Србије, да су најмање 90% чланова филмске екипе (филмски глумци и филмски радници) држављани Републике Србије, да је дело са тематиком из културног простора Републике Србије и да је дело у целини или претежно снимљено на територији Републике Србије.

Такође, прилог Јавних конкурса представља и изјава заинтересованих учесника на конкурс, да ли му је и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исто кинематографско дело.

Коначно, увидом у одлуке Управног одбора Филмског центра Србије о избору пројеката по конкурсима Филмског центра Србије, утврђено је да је конкурсна комисија за избор пројеката пријаве за учешће на конкурсима анализирала у складу са критеријумима за избор пројеката у кинематографији који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије утврђеним Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе.

2. Опис мере

Државна помоћ се састоји у омогућавању корисницима да, ван тржишних услова, прибаве финансијска и друга средства из јавних извора.

Циљ и намена државне помоћи се огледају и постижу кроз суфинансирање и финансирање пројеката у кинематографији у категоријама продукције кратких, анимираних и експерименталних филмова, продукције студентских завршних филмова, развоја пројеката домаћих дугометражних филмова, као и промоција Републике Србије у кинематографском смислу.

3. Давалац и корисници средстава у оквиру мере

У конкретном случају, као давалац државне помоћи идентификован је Филмски центар Србије који из буџета Републике Србије додељује средства за реализацију мера предвиђених Јавним конкурсима.

Корисници државне помоћи су продуценти, односно правна лица и предузетници регистровани за организовање и финансирање продукције кинематографског дела у складу са чланом 3. став 1. тачка 3. Закона о кинематографији (осим у случају јавног конкурса за развој сценарија где се средства додељују физичким лицима). Даље, као корисници одређени су мали и средњи привредни субјекти. У случајевима када се суфинансира производња било ког аудиовизуелног пројекта који може бити реализован као пројекат више продуцената од којих се, сваки посебно, може пријавити за доделу државне помоћи са различитих нивоа власти, при чему се кумулација државне помоћи мора сагледати у односу на укупан буџет продукције филма. Корисник у смислу контроле

државне помоћи је сваки продуцент појединачно, с тим што се кумулација укупне државне помоћи рачуна у односу на аудиовизуелни пројекат и његов буџет продукције. На крају, корисници државне помоћи су и приказивачи који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре или други регистар који се води за територију Републике Србије, са регистрованом делатношћу приказивања кинематографских дела.

4. Трајање мере, висина (интензитет) и инструменти доделе

Планирано је да државна помоћ траје од дана правноснажности одлуке Управног одбора о додели средстава до истека рока за реализацију пројекта у складу са достављеним временским планом Филмског центра Србије.

Инструмент државне помоћи је субвенција, док су износи државне помоћи прецизирани одлукама Управног одбора Филмског центра Србије о избору пројеката по конкурсима Филмског центра Србије.

Висина, односно интензитет државне помоћи износи до 50% (осим за нискобуџетне пројекте где се може доделити и до 90%) оправданих трошкова, односно укупног буџета кинематографских пројеката који су изабрани на основу Јавних конкурса у категоријама: производње домаћих дугометражних играних филмова, производње домаћих дугометражних филмова са националном темом, производње домаћих дугометражних дебитанских играних филмова, производње жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм) и производње мањинских копродукција. Јавним конкурсима предвиђено је да у случају да су Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, преко надлежних органа, и правно лице које управља и/или располаже јавним средствима, доделили државну помоћ за производњу аудиовизуелног дела у било ком облику, укупан износ додељених средстава државне помоћи и средстава подстицаја додељених по основу било ког конкурса, не може бити већи од 50% буџета продукције, осим за нискобуџетне пројекте, када се може доделити и до 90% укупног буџета продукције.

Као изузетак од горе поменутог висина (интензитет) државне помоћи се може одредити као процентуално учешће Филмског центра Србије у покривању дела оправданих трошкова/укупног буџета пројекта за кинематографске пројекте који су изабрани на основу Јавних конкурса у следећим категоријама: производње домаћих краткометражних играних филмова, производње домаћих експерименталних филмова и видео арта, развоја пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова, развоја пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова, производње домаћих краткометражних анимираних филмова, производње домаћих дугометражних документарних филмова, производње домаћих краткометражних документарних филмова и студентских завршних филмова.

5. Налаз и оцена Комисије:

На 78. седници Савета Комисије, одржаној 19. јула 2021. године, Савет је на основу достављених података и информација и других доступних података оценио постојање и усклађеност државне помоћи садржане у Јавним конкурсима са правилима за доделу државне помоћи.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да је предмет оцене додела субвенција путем Јавних конкурса, Комисија је анализирао постојање државне помоћи односно испуњеност услова у смислу члана 3. став 1. Закона. Наиме, државна помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Имајући у виду да су за реализацију Јавних конкурса предвиђена средства из буџета Републике Србије и то само одређеним корисницима, наведена околност представља јавни расход, чиме је испуњен први критеријум у дефиницији.

Доделом средстава само одређеним корисницима који припадају одговарајућем сектору уз испуњавање квалитативних услова омогућава се да искључиво ти корисници на селективан начин стичу одговарајућу економску предност, чиме се наведена мера не може сврстати као хоризонтална, општа мера намењена свим учесницима на тржишту.

Сходно томе, доделом бесповратних јавних средстава корисницима који их у супротном не би добили на „тржишту“, стиче се повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

С обзиром на то да су средства намењена потенцијалним корисницима активним на тржишту производње кинематографских дела и аудио-визуелних производа, те да се аудио-визуелна дела настала као резултат добијених подстицаја могу дистрибуирати односно чинити доступним и ван Србије као релевантног географског тржишта, Комисија претпоставља да иста могу утицати на трговину са земљама чланицама Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона, Комисија је утврдила постојање државне помоћи код Јавних конкурса. У складу са наведеним, одлучено је као у тачки **I диспозитива** овог решења.

Комисија је оценила да се, у овом случају, ради о низу шема државне помоћи које одговарају условима из члана 3. став 2. Закона.

За разлику од претходног, Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија, Комисија не посматра као основ за доделу државне помоћи. Наиме, у самом наведеном јавном конкурсном истакнуто је да право учешћа имају искључиво физичка лица држављани Републике Србије, с тим да сценаристи добитници средстава по ранијим конкурсима који нису испунили доспеле обавезе (у вези са конкурсом или уговором), те сценаристи којима је изречена мера забране учествовања на конкурсима Филмског центра Србије као и са њима повезана лица (до истека забране), као и сценаристи који аплицирају на конкурс са сценаријом за наручени филм, односно како је још предвиђено конкурсом, немају права учешћа на наведеном конкурсном за 2021. годину.

У том смислу, Комисија указује да све док сценариста не пружа услуге писања сценарија и тиме не остварује приходе за ауторска права, средства која добија на име конкурса се не односе на државну помоћ. Чланом 13. став 3. Уредбе је прописано да ако из одређеног сценарија или пројекта настане аудиовизуелно дело као што је филм, трошкови предпродукције се уграђују у укупни буџет продукције аудиовизуелног дела и узимају се у обзир приликом утврђивања интензитета државне помоћи. С обзиром да постоји могућност реализације аудиовизуелног пројекта према сценарију за који је сценариста добио средства од Филмског центра Србије и која у том случају могу представљати државну помоћ за коју постоји обавеза кумулације државне помоћи сходно члану 7. Закона, Комисија упућује Филмски центар Србије да писаним путем обавезе сценаристу да обавести Филмски центар Србије уколико до тога дође. Комисија сматра да у конкретном случају сценаристи не представљају кориснике државне помоћи у смислу члана 4. став 2. Закона, који дефинише корисника државне помоћи као свако правно и физичко лице, које у обављању делатности производње и/или промета робе и/или пружања услуга на тржишту, користи државну помоћ у било ком облику.

Даље, Комисија није посебно разматрала услове под којима се средства додељују на основу јавног конкурса за пројекте преддигитализације и дигитализације биоскопа, имајући у виду да се Филмски центар Србије, у оквиру Одлуке о избору пројеката по конкурсном за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Преддигитализација и дигитализација биоскопа, определио да новчана средства за наведену конкурсну категорију додели као помоћ мале вредности (*de minimis* помоћи). Наиме, чланом 8. став 2. Закона је прописано да се *de minimis* помоћ не пријављује Комисији, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац *de minimis* помоћи, који обавештава Комисију о додељеној *de minimis* помоћи.

У складу са наведеним, одлучено је као у тачки **III диспозитива** овог решења.

6. Оцена усклађености државне помоћи

Чланом 10. став 1. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 - др. закон) прописано је да кад решавају у управном поступку и предузимају управне радње, органи државне управе дужни су да користе она средства која су за странку најповољнија ако се и њима постижу сврха и циљ закона.

Дана 16. јуна 2021. године, ступањем на снагу Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за културу („Службени гласник РС“, бр. 62/21 – у даљем тексту: Уредба), престале су да важе одредбе члана 3. став 1. тачка 2.1. подтачка 8) и чл. 86. и 87. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др.прописи).

Међутим, иако је поступак покренут пре ступања на снагу Уредбе, Комисија је, сходно члану 10. став 1. Закона о државној управи, установила да је Уредба повољнија за странку у смислу оцене усклађености државне помоћи, посебно имајући у виду критеријуме усклађености државне помоћи за културу и прописане интензитете државне помоћи за аудиовизуелна дела.

Анализирајући природу Јавних конкурса, њихов циљ, намену и квалификаторне околности, државна помоћ се у конкретном случају може подвести под државну помоћ у области културе сходно којој се државна помоћ може доделити за продукцију филма и која може бити усклађена уколико су испуњени критеријуми за доделу садржани у Уредби. Комисија је Јавне конкурсе оцењивала у односу на Закон и Уредбу.

У даљем поступку анализе Комисија је утврдила да је Јавним конкурсима предвиђен услов да пословни рачуни правних лица или предузетника који учествују на конкурсима нису били у блокади у периоду од дана подношења пријаве на конкурс до дана доношења одлуке Управног одбора о избору добитника средстава по конкурсима. У вези са наведеним, чланом 3. став 2. Уредбе је прописано да је државна помоћ за културу усклађена ако се додељује учесницима на тржишту који нису били у тешкоћама у смислу Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др.прописи) на дан 31. децембра 2019. године. Наиме, чланом 6. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, број 62/21) ближе се дефинише учесник на тржишту у тешкоћама³. Имајући у виду да је Филмски центар утврдио услове који су строжији од услова прописаних чланом 3. став 2. Уредбе, Комисија сматра да је предметни услов усклађен са чланом 3. став 2. Уредбе.

Филмски центар Србије је у прилозима јавних конкурса навео да ће финансирати и суфинансирати пројекте који испуњавају најмање три критеријума од следећих: да је дело снимљено на српском језику или на језику припадника националних мањина у Републици Србији, да су већина чланова ауторске екипе (редитељ, сценариста, композитор, директор фотографије, драматург и монтажер) држављани Републике Србије, да су најмање 90% чланова филмске екипе (филмски глумци и филмски радници) држављани Републике

³ Учесник на тржишту налази се у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако је на основу података о његовом пословању, испуњен најмање један од критеријума: 1) више од половине уписаног основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу изгубљено је због акумулираних губитака који представљају кумулативни негативан износ који је већи од половине уписаног власничког капитала, а који настаје када се од резерви и свих других елемената који се сматрају делом сопственог капитала друштва одузму пренети губици, 2) ако из финансијског извештаја друштва, у коме најмање неколико чланова сноси неограничену одговорност за дугове, произлази да је више од половине капитала изгубљено због пренетих губитака из претходног периода, 3) над учесником на тржишту отворен је стечајни поступак или су испуњени услови у складу са прописом који регулише стечајни поступак да се над њим спроведе стечајни поступак на захтев повериоца, 4) ако учесник на тржишту који се не разврстава у микро, мала или средња правна лица, у току последње две године има однос књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1,0.

Србије, да је дело са тематиком из културног простора Републике Србије и да је дело у целини или претежно снимљено на територији Републике Србије.

Имајући у виду наведено, а узимајући у обзир и циљеве Јавних конкурса, Комисија сматра да је испуњена одредба члана 12. став 1. Уредбе, будући да се средства додељују на основу шеме државне помоћи која је директно усмерена на стварање или промовисање производа од културног значаја.

Даље, Филмски центар Србије је одредио да се средства додељују пројектима који у довољној мери задовољавају критеријуме за избор пројеката који су дефинисани Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе⁴. На овај начин су испуњене одредбе члана 12. став 3. Уредбе, имајући у виду да је давалац државне помоћи успоставио одговарајући механизам одабира културног производа заснованог на унапред утврђеним критеријумима.

Комисија је утврдила да је Филмски центар Србије одредио да се средства за пројекте додељују на основу конкурса и то у односу на достављене буџете продукције. Исто тако, Филмски центар Србије је одредио да висина (интензитет) државне помоћи може бити до 50% буџета продукције, осим за сложене филмове са тешким садржајем и ниско-буџетне филмове за које висина помоћи може да се повећа до 90% буџета продукције, чија намена може бити искоришћена за производњу: домаћих дугометражних играних филмова, домаћих дугометражних филмова са националном темом, домаћих дугометражних играних филмова, жанровски одређених домаћих дугометражних играних филмова са комерцијалним потенцијалом (комерцијални репертоарски филм) и мањинских копродукција.

Наведено је у складу са чланом 14. Уредбе којим је прописано да дозвољени интензитет државне помоћи за продукцију може да износи максимално 50% оправданих трошкова, али да може да се повећа до 60% оправданих трошкова за прекограничне продукције које је финансирала Република Србија и најмање још једна држава, и до 100% оправданих трошкова за захтевна аудиовизуелна дела и копродукције у које су укључене државе са листе коју утврђује министарство надлежно за послове финансија.

Филмски центар Србије је одредио да суфинансира део оправданих трошкова/укупног буџета пројекта на основу Јавних конкурса за подршку пројеката производње домаћих краткометражних играних филмова, експерименталних филмова и видео арта, краткометражних анимираних филмова, дугометражних документарних филмова, краткометражних документарних филмова и студентских завршних филмова. Имајући у виду наведено, давалац је утврдио да захтеван садржај представља домаћи краткометражни играни филм, експериментални филм и видео арт, краткометражни

⁴ Комисија је Решењем број: 110-00-00008/2016-01 од 28. новембра 2016. године оценила да се дозвољава државна помоћ која се додељује на основу Предлога уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе.

анимирани филм, дугометражни документарни филм, краткометражни документарни филм и студентски завршни филм.

Наведено је усклађено са чланом 14. став 4. Уредбе, којим је прописано да је захтевно дело дело које је као такво дефинисао давалац у тренутку израде шеме или доделе помоћи, на основу претходно утврђених критеријума, а односи се на филмове чија је једина оригинална верзија на српском језику, кратке филмове, први и други филм режисера, документарне или нискобуџетне филмове или друга дела чија је комерцијална експлоатације на тржишту отежана.

Такође, Комисија сматра да су услови под којима се средства додељују за развој пројеката домаћих дугометражних анимираних филмова⁵ и за развој пројеката домаћих дугометражних играних и документарних филмова⁶, у складу са чланом 13. ст. 1. и 2. Уредбе, којима је прописано да оправдани трошкови за државну помоћ за предпродукцију представљају трошкове писања сценарија и развоја аудиовизуелног дела, као и то да интензитет државне помоћи за предпродукцију аудиовизуелног дела може да износи максимално 100% оправданих трошкова.

Од посебног значаја за Комисију представља околност којом се учесник конкурса ограничава на претходно истакнути максимални интензитет, нарочито ако је претходно користио средства намењена пројектном суфинансирању на републичком, покрајинском или локалном нивоу за суфинансирање истог пројекта, при чему износ који, уз средства која је већ добио, не сме прећи 50% буџета продукције пројекта, односно 90% буџета продукције. Поред наведеног, а узимајући у обзир да је Филмски центар Србије у прилогу Јавних конкурса обавезао заинтересоване учеснике на конкурс да доставе изјаву да ли им је и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исто кинематографско дело, Комисија сматра да је испуњено правило кумулације из члана 7. Закона и чланом 18. Уредбе.

Достављене информације јасно упућују на то да се путем доделе средстава на основу Јавних конкурса утиче на развој и подршку културе на територији Републике Србије (садржај, тема (мотив), локација филма, главни ликови, радња/уметничко привлачење талената (управника, сценариста, режисера, композитора и др.), као и на рекламирање општет културног наслеђа. Поред тога одредивши доделу средстава у висини (интензитету) од 50%, 90% и 100% у односу на оправдане трошкове и активности које се спроводе, односно као учешће у финансирању дела оправданих трошкова, Комисија налази да је, све узевши у обзир, Филмски центар Србије испунио одредбе прописане. Уредбом, те да се у случају доделе средстава на основу Јавних конкурса ради о додели средстава у складу са чланом 5. став 2. тачка 4) Закона.

⁵ Новчана средства додељена по предметном конкурс могу се користити за покривање следећих трошкова у фази развоја пројекта: откуп права, унапређење сценарија, трошкови пробних анимација, развоја карактера, разраде ликова, сценографије и других визуелних материјала у зависности од технике филма, трошкови путовања и промоције пројекта (трошкови аплицирања и котизација на маркетинга, пичинга, веб страница, тест анимације или трејлера, превода материјала).

⁶ Новчана средства додељена по предметном конкурс се могу користити за покривање следећих трошкова у фази развоја пројекта: откуп права, унапређивање сценарија, истраживање и обилазак локација, трошкови кастинга, трошкови пробних снимања, трошкови прегледа и откупа архивског материјала, трошкови путовања и акредитација, израда пројекта, промо материјала, тизера, поштански трошкови, трошкови превода сценарија и пројекта, трошкови чланова екипе (неопходних у овој фази), трошкови осигурања, адвокатске и рачуноводствене услуге.

У складу са наведеним, одлучено је као у тачки **II диспозитива** овог решења.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, одлучено је као у тачки **IV диспозитива** овог решења.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић с.р.

Доставити:

- Филмском центру Србије, ул. Коче Поповића број 9/III, 11000 Београд; и

- архиви.